Ч. 256 Неділя 15 (27) падолиста 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї непечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Ювилейне засїдане Ради державної. — Екзекутивний комітет правиці а жаданя християньско-народного славяньского клюбу. — Справа іменованя ґубернатора Крети. — Справа Пікарта).

Вчерашне засїдане палати послів було присьвячене виключно лиш ювилееви Цїсарскому і мало на порядку дневнім лиш один предмет: манїфестацию почести і преданности для Цїсаря. Засїдане відкрив президент др. Фукс, котрий давши погляд на 50-лїтне панованє Цїсаря Франц Йосифа сказав: „Що би й не приніс з собою той круг часу зі своїми всїлякими змінами, лицарский наш Монарх не захитав ся нїколи. Він був завсїгди приміром непохитного сповнюваня обовязків, безвзглядного відданя себе державі і народам, дїйстно геройского витриваня у всїх відмінах житя. Австрия завдячує свому Цїсареви культурний розвій публичного житя, науки, штуки, лїтератури, торговлї і промислу. З подивом і любовію, з щирим почитанем споглядають в виду того народи австрийскі на свого Цїсаря-Ювилята, складають Єму у стіп з чувством глубокої почести данину своєї найсердечнїйшої подяки“. Президент закінчив свою бесїду трикратним окликом в честь Цїсаря а палата повторила его з одушевленем. Опісля серед грімких оплесків палата уповажнила свою президию до зложеня Цїсареви в день его ювилею найпреданнїйших бажань щастя і благословеня божого. По сім закрито засїдане.

Така сама манїфестация відбула ся і в палатї панів, де бесїду виголосив президент палати кн. Віндішґрец. Згадавши при кінци своєї бесїди про жалобу, задля якої треба буде залишити торжественні обходи, поставив внесене: Поручає ся президиї, щоби з нагоди укінченя пятьдесятого року правлїня Єго Цїсарского і Королївского Величества зложила у відповідний спосіб повен глубокої чести поклін у стіп найвисшого трону. Бесїдник піднїс відтак трикратний оклик в честь Цїсаря і закрив засїдане.

З Відня доносять, що екзекутивний комітет правиції відбув вчера засїдане, на котрім була також парляментарна комісия християньско-народного союза. Обговорювано всїлякі пильні жаданя того союза і екзекутивний комітет правиці підпер їх, о чім повідомлено також правительство.

З Атин доносять, що урядове оголошене іменованя грецкого князя Юрия провізоричним ґубернатором Крети проволїкло ся з двох слїдуючих причин: Насамперед треба було кретийску фляґу а відтак означити час, аж до котрого має тревати мандат князя. Що-до фляґи, то деякі круги великих держав европейских хотїли би увзглядити вражливість султана. З другої же знов сторони для члена грецко-королївского дому приходить ся трудно правити островом під турецкою фляґою. Рівночасно і Кретийцї обставали притім, щоби турецкої фляґи вже більше не вивішувано, коли єї адмірали вже раз здоймили. Она, як тепер підчас провізориї, буде повівати лиш на однім місци острова — в Канеї — побіч кретийскої і побіч фляґ великих держав европейских, яко видимий знак верховної власти султана. Князь буде мати урядовий титул: „Старший комісар держав на Креті“.

Справа Пікарта грає нинї може важнїйшу ролю, як справа Драйфуса. На вчерашній радї міністрів подав Фрейсіне до відомости, що ґен. Цурлїнден приказав віддати Пікарта судови военному за фальшоване і недозволене показуване документів, дотикаючих оборони краєвої і безпечности держави. Се поступоване войскового ґубернатора Парижа викликало велике обурене в цїлій пресї, котра підпирає ревізию процесу Драйфуса. Ґазети того напряму не видять в поступованю ґен. Цурлїндена нїчого иншого, як лиш месть за то, що Пікарт відкрив фальшоване і свою акциею довів до ревізиї процесу капітана Драйфуса. Говорять однакож, що справа Пікарта перед судом военним не піде так гладко, позаяк трибунал касацийний мабуть рішив ся зажадати актів в справі Пікарта і задержати їх доти, доки не буде рішена справа ревізиї процесу Драйфуса. З другої сторони доносять знов, що коли би трибунал касацийний дїйстно зажадав актів, то суд военний видасть їх, але в той спосіб, що офіцир зі штабу ґенерального буде носити їх що дня рано до трибуналу касацийного, а вечером буде їх забирати назад, щоби власти войскові могли працювати в ночи над ними. Адвокат Ляборі хоче внести закид некомпетенциї суду военного, а то тим більше, що перед суд военний ставлять також і цивільного чоловіка адвоката Леблюа.

---

1)

Дещо з технїки.

I.

Характеристика 19-го столїтя. — У воздусї і під водою. — Враженя їзди бальоном. — Теперішний стан воздушної плавби, або бальон чи машина до лїтаня? — Бальон Капацци. — Алюмінієвий бальон Шварца. — Бальон ґр. Цеппеліна. — Кермоване бальоном на лад Андреґо.

Девятнайцяте столїтє добігає до кінця. Посмертну згадку ще час єму писати, бо до смерти ще єму більше як два роки, але про его характеристику можна вже тепер заговорити, позаяк два послїднї роки ледве чи ще зроблять в нїй якісь важні і великі зміни.

Будучий історик, коли схоче одним, двома словами схарактеризувати наше столїтє, знайде ся мабуть в немалім клопотї. Атже вже за наших часів змінили ся погляди під сим взглядом досить значно. Був час, коли ми не без якогось рода гордости любили називати наше столїтє „столїтєм зелїза“, маючи на думцї всїлякі будівлї з зелїза і ту величезну сїть зелїзниць, що вкрила землю мов дротянна сїтка збитий горнець. Але прийшла електрика і зробила величезний переворот в цїлім сьвітї. В виду того давна характеристика мусїла зробити місце новій і зі столїтя зелїза зробило ся столїтє пари і електрики. Але таким самим правом можна би девятнайцяте столїтє назвати столїтєм відкрить і винаходів, столїтєм машинової роботи і т. п. А всеж-таки, хоч наше столїтє зазначило ся епохальними подіями, відкритями і винаходами, хоч аж в сїм столїтю машини в найбільшій мірі заступили ручну роботу, — все то лиш поодинокі черти до загальної характеристики, черти такі, котрі самі про себе, окремо не надають ще нашому столїтю загального характеру.

Инакше представить ся річ, коли возьмемо під розвагу рух діловий в девятнайцятім столїтю. Такого руху, так величезного так ріжнородного і прискореного як в нашім столїтю, ще не бувало. Можна, що правда, сказати, що аж відкрите сили пари і електрики викликало той рух, і так оно єсть дїйстно. Але то відкрите лиш розбудило в народах нову силу, котра скоро раз зродила ся, потягнула за собою всї тї зміни, які в наших очах відбували ся і все ще відбувають ся. Тою новою силою став ся рух діловий. Він взяв в свою службу не лиш зелїзо, пару і електрику, всїлякі відкритя та винаходи, не лиш землю і воду, але ще й шукає собі дороги попід землю та воздухом понад землею. Тими всїлякими способами і дорогами став він не лиш перевозити всїлякі твори природи і людскої працї, але пересилає навіть людскі гадки, ба й живу мову на далеку віддаль. Він перекинув мости через великі ріки і глубокі моря, перекопав землю, де она стояла єму на перешкодї та поробив канали, скоротив час, улекшив труди далекої дороги і зблизив до себе народи, віддалені сотки і тисячі миль від себе. Він зробив в несповна однім столїтю то, чого не зробили сотки і тисячі лїт перед тим: розніс культуру і цивілїзацию по всїй земли, навіть в найнеприступнїйші доси сторони.

А з тим рухом в парі поступала технїка; она прокладала єму дорогу, она значила его слїди. Були часи, на котрих найчистїйша любов витиснула своє нїчим не затерте пятно; були часи, коли меч і огонь лишали криваві слїди по собі; були часи романтичної любови і поезиї, часи лицарства, релїґійного одушевленя і фанатизму, великих відкрить і довголїтних воєн; попередне столїтє зазначило ся глубокими мислителями фільософами, а в нашім, девятнайцятім столїтю побіч руху ділового найбільшу ролю відограла технїка. Она виставила нашому столїтю так кольосальні своєю гадкою памятники, як кольосальними своєю масою суть египетскі піраміди она здїйснила гадки, які аж до того часу уважали ся нераз лиш пустими мріями, а ще в послїдній хвили старає ся практично доказати то, що доси було і єсть ще лиш ідеальним бажанем.

Як би то добре, як би то красно і вигідно було, коли би люди могли так свобідно і безпечно лїтати у воздусї як їздять нинї по

Новинки.

Львів дня 26-го падолиста 1898.

— **З Черновець** одержуємо отсе письмо: Братя Русини! Буковиньскі Русини лагодять ся дня 3-го грудня сьвяткувати велике наше сьвято народне — сотні роковини виходу у сьвіт „Енеїди“ Івана П. Котляревского і відродин нашої літератури. — Не розсилаючи поодиноких запросин на се сьвято, запрошуємо сим всїх Русинів галицких і всї рускі товариства, щоби зволили також взяти участь в тім рускім сьвятї на буковиньскій земли. Чернївцї дня 25 падолиста 1898 р. — За комітет: Др. *Ст. Смаль-Стоцкий*, голова комітету. *Гриць Токар*, писар комітету.

— **Проґрама сьвяточного обходу 100-их роковин відродженя руско-українськоі літератури в Чернівцях.** Дня 3-го грудня о годинї 11-ій рано **сьвяточний ранок** в сали Музичного Товариства. Проґрама его: 1) хор; 2) повитане гостий; 3) відчит дра Стоцкого: 4) Хор. — О годинї 3-ій пополудни **сьвяточне представлене театральне.** Проґрама его: „Великі роковини“, прольоґ перед виставою „Наталки Полтавка“, написаний Іваном Франком, віддекламує п. Лев Лопатиньский: 2) увертура до „Наталки Полтавки“ Лисенка; 3) виставлене „Наталки Полтавчи“ в сали міского театру при ласкавій співучасти панї Лопатиньскої членами дружини руско-народного театру „Рускої Бесїди“ у Львові; 4) Образ з живих осіб. — Підчас сего представленя буде грати музика 41 го полку. О годинї пів до осьмої вечер в сали Музичного Товариства **сьвяточний вечер,** а именно концерт музики 41-го полку і спільна вечера з промовами представителїв буковиньскої рускої громади. — На сьвяточний ранок вступ буде лиш за безплатними білетами, по котрі просимо вже тепер зголошувати ся, щоби потім аминути непорозуміня. По білети треба зголосити ся під низше поданою адресою і прислати заадресовану і офранковану коверту на висилку жаданого числа білетів. — Цїни місць в театрі такі: Льожа 6 зр.; фотель 1·20 зр.; крісло 1 зр.; крісло на бальконї 50 кр.; партер 50 кр.; партер для студентів, селян і войскових 30 кр.; ґалерия 20 кр. По білети просимо зголошувати ся і присилати гроші під низше поданою адресою, бо дуже можливо, що в день самого сьвята білетів вже не можна буде дістати, щоб не було отже заводів, кривдовань і жалїв. — Вступ на сьвяточний вечер враз з вечерою (без напитків) 1 зр. 50 кр. Хто хоче в тім вечері взяти участь, той мусить наперед зголосити ся, бо, щоб вечеру відповідно приладити, треба знати число участників. Хто отже до пятницї, т. є. 2-го грудня не зголосить своєї участи у сьвяточнім вечері і не пришле гроший, той у вечері участи взяти не може, бо се пошкодило би порядкови. — Всї зголошеня і гроші просить комітет посилати на адресу: *Михайло Івашко*, касиер „Рускої Каси“ в Чернівцях, ул. Петровича ч. 2.

— **Мечислав Барановский,** директор в ц. к. женьскій учителескій семинариї у Львові упокоїв ся вчера о 9-ій годинї рано, в 47-ім роцї житя по тяжкій недузї на жолудкового рака. Покійний був давнїйше професором в Станиславові, опісля інспектором окружним львівским (для міста), а вкінци став директором в женьскій семинариї. Положив заслуги на поли педагоґічної літератури і відзначував ся правим характером і серцем. Лишив по собі як в учительстві так і серед молодежи загальний жаль. Похорон відбуде ся в недїлю дня 27-го падолиста о 3-ій годинї по полудни.

— **Крадїж в церкви оо. Василїян.** Перед кількома тижднями обкрадено церков оо. Василїян у Львові, але виновників не можна було тодї віднайти. Аж вчера удало ся поліциї викрити злодїїв. Суть то звістнї львівскій поліциї Ґембаржевский і Вильчиньский, карані вже кілька разів, що послїдними часами небезпечно бушували по Львові.

— **З заздрости.** Перед цивільним судом у Віднi відбувала ся онегди цікава розводова справа. Один дентист відбував студиї в Чікаґо і там полюбив дуже гарну панну, котра віддала ся за него. Незадовго прибула молода пара до Відня, родинного місця дентиста, де той в короткім часї придбав собі широку кліентелю, бо визначав ся великими спосібностями в своїм званю. Однак молода жінка забажала се поводжене знищити. Коли прийшла яка пациентка до еї чоловіка, жінка ставала заздрістною, вбігала до кабінету мужа і грозила єму навіть револьвером. Щоби через жінку не стратити кліентелї, дентист подав о розвід, попираючи свою жалобу твердженєм, що примхи жінки наражують его на упадок практики. Дальше наводив, що американьске вінчанє перед мировим судиєю є неважне в Австриї. Той акт вінчаня складає ся з аркуша паперу, з написию в горі в анґлїйскій мові: „Що Бог злучив — чоловік не розлучить“. Трохи низше находять ся фотоґрафії подругів, а під ними заявлене, що представленї особи получили ся досмертним узлом. По довгих розслїдах суд признав себе некомпетентним в тїй справі і відіслав акти до висшої інстанциї.

— **Утонули.** Перед кільканайцяти днями вертали Днїстром з Заліщик до Городка на човнї селянин Гаврило Сопівник, его 16-лїтна дочка Маланка і сестра Параска Скрипникова. В дорозї на скрутї ріки коло Добрівлян спльний вітер вечером перевернув човен, причім Сопівник і его дочка утонули, а Скрипникова з бідою доплила до берега.

— **Убийство дитини.** Львівска поліция викрила, що Ґольда Шафір убила свою дитину ще в 1896 р. Она відобрала дитину від женщини, котрій дала еї до кормленя і утопила в Полтві за Замарстинівскою рогачкою. Убийницю на днях увязнено. О співучасть в злочинї підозрівано Мойсея Гакля, властителя шинку при Збіжевій площи ч. 4. Увязнена Шафір візнала, що Гакель був вітцем дитини і сам еї намовляв до злочину. Гакель не признав ся до вини.

— **Американьска видумка.** В деяких американьских ґазетах заведено небувалу новість, именно рубрику „толковане снів“. Жаднi новостий Янкеси радо присилають списані свої оповіданя, а редакцийный специялїст викладає як Йосиф у Фараона їх значінє.

— **Добрі будівничі.** В Моравскій Острові завалив си перед кількома днями ново побудований шкільний будинок. Страшний гук викликав несказаний переполох в сусїднім старім будинку шкільнім, де саме в тім часї відбувала ся в пятьох клясах наука. Можна собі уявити, що за нещастє стало-б ся, наколи-б катастрофа наступила була кілька днїв пізнїйше, бо від слїдуючого дня мали науки розпочати ся в новім будинку. Сотки дїтий були-б упали жертвою. Будинок сей виставили будівничі Керп і Блюм з Опави, але показує ся, що они не мають щастя до будівництва, бо при костелї, побудованім ними в Полянцї, завалила ся вежа, а так само побудований ними костел в Острові туй-туй що не розпаде ся в румовище.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і виховане.

Добрі ради.

— Штучне плекане ростин Хто хоче мати якусь делїкатнїйшу ярину або раншу як така, що росте просто на грядцї; хто хоче виплекати собі якісь ростини, котрі не ростуть у нас, але десь в теплих краях, той мусить то робити штучно. Коли же хоче штуч-

---

земли або плавають по водї! А зараз приходить на ґадку і друга крайність: чи не так само добре і вигідно було би, коли би можна плисти попід воду? Одно і друге на перший погляд то фантастичнi гадки, а прецї практичне їх переведенє вже на стілько поступило, що вже не богато бракує, а технїка буде сьвяткувати найбільший тріумф, якого взагалї бистроумність чоловіка може доступити. Що можна лїтати у воздусї, се чей же річ загально звістна; розходить ся лиш о то, щоби можна лїтати так безпечно і так свобідно, як їдимо нинї зелїзницями і кораблями. Так само придумано вже нинї підводнi судна; розходить ся лиш о то, щоби можна плисти ними під водою так само свобідно як верх води. Коли-ж нинї хочемо поговорити о тих здобутках технїки, котрі стали ся найбільше характеристичними для нашого столїтя, то найперше місце належить ся воздушній плавбі, котра хоч єсть, що так скажемо, ще лиш на докінченю, однакож найбільше інтересує людий, а в своїм довершенім видї може стати ся епохальною на всї часи. Заким же приступимо до обговореня теперішного еї стану, то насамперед розкажемо за Вахенгузеном про тї враженя, яких зазнає той, що пускає ся бальоном у воздух, хоч би той бальон був і на припонї.

* * *

Було то в початках шістдесяти років, коли я одного дня в серпни пополудни пустив ся в Берлинї величезним бальоном „Орел“, воздухоплавця Реґентіґо з королївскої площі, де зійшли ся були тисячі цікавих людий. Недавно перед тим підняв ся був бальоном звістний анґлїйский природослїдник Ґляйшер до висоти яких двайцять тисячів стіп, а Реґенті хотів зробити єму конкуренцию і зобовязав ся одному ученому товариству пуститись бальоном в ночи, та наповнив бальон 60 тисячами кубічних стіп водня. Через вісїм днїв не було догідної погоди і він не міг летїти. Та й сей день, як здавало ся, не конче був догідний.— „Будемо й нинї мати бурю“ — сказав він, споглядаючи неспокійно на небо. — „Коби то ми були вже там на горі; там нам певно нїчого не стане ся, але як ми спустимо ся знову на долину?“ — Він здвигнув плечима.

Тимчасом бальон як величезна грушка в сїтцї понад широкою рурою ґазовою хитав ся і надував ся щораз більше. Пятьдесять рук вхопило за кінцї шнурів, коли его наповнено. Реґенті квапив ся. Бальон відопняли від рури; до шнурів, звисаючих з обруча від сїтки, привязали кіш, виплетений з верболоза, високий може на метер і так само широкий, котрий разом з нами, з якорем в нїм і сокирою та балястом і вітроміром важив яких 450 фунтів, а з обруча спустили до него драбинку, зроблену зі шнурів. Ми скочили до коша. На командо: „Пустїть!“ всї руки пустили шнури і бальон як стріла полетїв у воздух. Я не чув того, що лечу в гору, але менї здавало ся, як би цїла земля западала ся підомною. Менї здавало ся, мов би вежі і вершки домів в цїлім містї валили ся на купу. Опісля цїлий Берлин підомною сплив ав ся в своїх контурах; від такого виду крутило ся менї і перевертало ся в голові може яку мінуту, аж наконець цїлий образ набрав знову постійности. На дахах і ґалериях, на вежах міг я розпізнати людий, що дивили ся за бальоном; але чим висше бальон піднимав ся, тим дрібнїйшим видавав ся менї цїлий земский сьвіт. Місто під нами лежало як та коробка з каміньчиками до будови, улицї і канали тягнули ся по нїм, як лїнії, а ми висїли в однім місци мов би привязані якоюсь невидимою линвою до неба. Анї найменший вітерець не рушив ся, воздух був холоднїйший і лекший, а під нами понад землю котили ся тучеві хмари, як то Реґенті був предвидів.

Ми летїли вже пів години, так показав нам годинник. 9500 стіп, 9 степенів Реоміра. Там під нами була така спека, як перед бурею в лїтї, 30 степенів. Я сів собі на краю коша, обіймив руками два шнури і взяв ся кидати покраяні кусники паперу. Коли они лїтали під нами, то був знак, що ми летимо в гору, і на відворот. Коли ми підлетїли на 10.000 стіп високо, бальон уносив ся над Почдамом. З долини чути було серед тишини, як щось голосно тарахкотить: то поїзд зелїзничий сунув ся як малесенький чорний слимачок, по якійсь білій ниточцї; вітрила на ріцї сьвітили ся як біленькі точки понад темними лупинками з оріха; острови лежали як би порозкидані китицї. Викинути баляст! — крикнув Реґенті в друге. Пісок з маленьких мішочків посипав ся золотим дощом. Коли ми підлетїли на одинайцять тисячів стіп, виймили ми з малої клїтки почтового голуба, котрого взяли з собою і поставили его на краю коша. Він вчепив ся его кріпко; але таки мусїв пуститись. Позаяк горішний воздух не міг его нести, він вдарив ся ще кілька разів крилами об кіш, а відтак спадав як пилка в долину, наконець розпустив крила, обкрутив ся кілька разів як шруба а потім щез в якімсь лїсі. Пізнїйше дав менї один лїсничий знати, що голуб той спустив ся був на

но плекати ростини, то мусить знати бодай отсї головні засади: Треба знати походжене ростини, еї вдачу (темперамент) і природний спосіб житя. Кожда ростина потребує певної скількости тепла, щоби вповнї розвинути цьвіт і овочі, отже треба знати то число степенїв тепла, якого ростина потребує, щоби могла перебути всї зміни свого росту. Треба о скілько можна держати ся природи. Лиш дорідні ростини можна штучно плекати. До штучного плеканя, в якім небудь часї его зачинаємо, не треба брати ростин, доки они відповідно до своєї природи не відпочили. Підливанє і провітрюванє, осьвітлюванє і огріванє повинно постепенно поступати, чим близше ростина приходить до цьвіту і до завязуваня овочів. Коли ростини мають завязати овочі, то цьвітів не можна зливати. Всїх острих змін в теплотї треба як найпильнїйше уникати. Прилади до огріваня треба так уладити, щоби можна осягнути такий степень теплоти, якого потреба, а мимо того припускати достаточно сьвітла і воздуха. Найтруднїйше догодити ростинам щодо сьвітла особливо при захмаренім небі, підчас мраки або дощу. Під сим взглядом нераз і найздібнїйший городник не може дати собі ради. Не треба нїколи підливати водою студенїйшою, як то місце, де ростини стоять. До штучного плеканя ростин треба мати кілька місць, щоби переносити до них ростини після того, в якім станї розвою они знаходять ся, щоби можна прискорити або здержати цьвіт. Кождій ростинї треба дати таку землю, яка для неї найвідповіднїйша; коли они стоять у вазонках, то треба старати ся дати їм о скілько можна найбільше поживи, кілько лиш у вазонку може змістити ся, а вазонок мусить завсїгди відповідати грубости величинї і силї ростини. Треба також конче поверхню землї вкривати мохом або чимсь подібним, щоби земля не твердла і вохкість з неї не пар.вала. Иногдї буде добре вставити вазонки в мох, сухе листє, пісок, землю і т. п., через що коріне позістає здоровим. — Із сего видко, що штучне плеканє ростин не єсть легкою річию; оно вимагає богато науки і досьвіду. Кожда ростина вимагає иншого способу плеканя і звідси то походить, що фаховому огородникови его ростини знаменито удають ся, а иншим людем ті самі ростини не хотять удавати ся. Хто би хотїв займати ся штучним плеканєм ростин, особливо же ярини і овочів, той знайде добру науку в нїмецким підручнику: W. Hampel, Handbuch der Frucht- und Gemüsetreiberei, Verlag von Paul Parey in Berlin.

— Як прочищувати дерева овочеві. Тепер як-раз найлїпша пора, щоби прочищувати дерева овочеві і обтинати непотрібне або шкідливе галузє; а що на тій роботї треба знати ся, то нехай собі кождий господар запамятає слїдуючих шість правил: 1) Відтяти все галузє, що занадто низько звисає. — 2) Всї короткі пеньки що остались по галузях, треба відтяти. — 3) Треба також відтяти змарнїлі і слабі галузки. — 4) Сухе і хоробливе галузє треба зовсїм повідтинати. — 5) Також і то галузє треба усунути, котре супротив будови корони має зле становище, хоч би оно було і здорове. — 6) Наконець треба обтяти то галузє, котре приглушили сусїдні.

— Годівля качок заслугує на як найбільшу увагу, бо з поміж всего дробу нїякий не дає ся так легко виховати як молоді качки. Коли їх через 14 днїв держати тепло і годувати з початку яйцями звареними на твердо змішаними зі шкіркою з хлїба і дрібно посїченою кропивою, то они будуть борзо рости і самі годувати ся. Годованє качок не єсть анї так дороге анї трудне, як годованє курий, бо они їдять що небудь, а коли ходять свобідно, то самі шукають собі поживи. Годованє качок єсть ще й задля піря дуже важне; піре качок єсть дуже добре і що-до доброти стоїть на рівнї з найлїпшим гусячим пірем. Задля піря треба держати білі качки, а не сїрі або сорокаті. Качки нищать також всїлякі хроби, слимаки, усїльниці і т. п. а при тім не порпають і не роблять такої шкоди як кури, або як гуси, котрі вискубують траву з корінєм.

— Земля до вазонків. Для більшої части ростин, які держимо в комнатах, вистане добра земля з города, до котрої домішає ся четвертину або пяту часть піску. Беґонїї, ґеранїї, фуксиї, рожі, і т. п. удають ся в такій земли зовсїм добре. Коли хочемо таку землю поправити, то треба додати до неї по рівній части землї з інсектів, або землї з перегнилого листя. Ще лїпша як земля з листя єсть та земля, яка знаходить ся декуди в спорохнїлих вербах або дубах. Мішанина трох частий землї з города, двох частий дуплавої землї і одної части піску єсть знаменита. Також можна мати добру землю, коли наріже ся дерна і поскладає ся его на купу травою до споду і лишить ся, щоби перегнило.

Переписка господарска.

Йос. Бжоз. в Д.: Як садити, підливати і взагалї обходити ся з гіяцинтами? — Позаяк на се питанє мусїли би ми дуже широко розповідати, бо відповідь не дасть ся сказати кількома словами, то передовсїм звертаємо Вашу увагу на повисшу статейку о штучнім плеканю ростин, бо і гіяцинти треба штучно плекати. До гіяцинтів вистане легка земля компостова, змішана з піском. До вазонка треба насипати на 3 до 4 центиметри піску, відтак накласти землї, всадити цибульку, щоб була на третину ще виглядала із землї, підолляти і закопати в землю на 30 до 40 центим. або сховати до пивницї, або в яке инше холодне місце. В падолисті або в груднї виймає ся їх і тогди вже треба плекати штучно — а як, то о тім пізнїйше обширнїйше.

Вісти горговельні.

Цїна збіжа: Віде нь 24 падолиста: Пшениця 10.00—11.25; жито 8.25—8.85; ячмінь 6.80—9.25; овес 6.10—7.00. — Тернопіль 19 падолиста: пшениця 8.90—9.—; жито 7.50—7.60; ячмінь 6.20—6.30; овес 6.10—6.20; кукуруза (стара) 5.30—5.40; гречка 6.80—6.90. — Будапешт 24. падолиста: Пшениця 10.15 — 10.90; жито 8.25—8.40; ячмінь 0.00—0.00, овес 5.75—6.10— Цїна за 100 кільо. — Горох галицкий платять у Відни по 9—12.50.

Торг на вівцї. На торг у Відни дня 24 с. м. привезено 1438 штук овець. Торг був млавий, о 1 кр. на кільо дешевше як тамтого тиждня; плачено найлїпші за кільо 20 кр. до 22 кр., впімково 23 1/2 кр. Бракові плачено по 12 до 15 зр. за пару.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 26 падолиста. Wiener Ztg. оголосила Найв. рішенє цїсарске, котрим уділяє ся помилуваня всїм тим особам в краях заступлених в Радї державній, котрі втекли від войска перед бранкою або не ставились до неї, а відтак також помилуванє і для всїх тих, що не ставились до краєвої оборони, хоч були покликані до неї.

Париж 26 падолиста. „Petite Republique“ і „Lantern“ доносять, що бувший нїмецкий аташе войсковий Шварцкоппен хоче станути перед судом воєнним, котрий має Пікарта судити, щоби там урядово заявити, що карточка petit bleu єсть автентична, і що він сам адресував єї до Естергазого.

Атини 26 падолиста. Посли анґлїйский, француский, російский і італїянский мають нинї удати ся до королївскої палати, щоби подати урядово до відомости іменованє кн. Юрия старшим комісарем держав на Кретї. Король прийме послів в троновій сали. З князем не поїде на Крету нїяка офіцияльна особа з Грециї.

соломяну кришу якоїсь стайнї і дав ся звідтам здоймити, при чім цїлий дрожав.

Контури під нами ставали щораз невиразнїйші в синявій мрацї. При 3 степенях теплоти брала нас вже дрож а ми були все ще в другій верстві хмар. Треба було знов баляст викидати, хмари довкола нас почали розбігати ся; перед нами розкрила ся нова сторона незмірно красна в своїй безконечности. З боку на заходї стояло сонце, як би обслонене якоюсь блискучою і мигкотячою паутиною, під нею розсїла ся жовто сїра мрака. З під того тумана сьвітило ся як би повісенькі золоті монети кілька озер, одно повисше другого, хоч они віддалені від себе на яких десять миль; понад верствою хмар піднимав ся нїби жовтаво зелений ліс утворений також хмарами. Сонце пускало своє проміне на вершки хмар, котрі виглядали так, як другі, якась „фата морґана“ одна за другою, а все, що нас окружало, було якесь безконечно велике. На всхід від нас отвирала ся нїби якась брама з хмар, відтак якийсь величезний склеплений міст, з під котрого сьвітив ся білий і синявий етер.

Дванайцять тисячів стіп! Теплота два степенї. Кров бе нам до голови, пари з наших уст вже не видимо, від рідкого воздуха легки болять, лице як би щось різало. Ще раз викидаємо баляст і летимо знову кілька тисячів стіп в гору, бо під нами гудять громи і перелїтають блискавки. Тучеві хмари, котрі, дивлячись з землї виглядали може чорні, творять під нами сїру мраку, що крутить ся і колотить ся а блискавки в нїй танцюють мов блудні огники. Нами жене в бік, видимо то лиш по тім, що сїра верства під нами щезла. Нараз підкинув нас вітер. Бальон над нами цїлий мокрісенький, кидаєсь в сїтцї, наш кіш крутить ся. При тім якийсь страшенний лоскіт над нами; то сїтка так мускає, мов би бальон пукав. Ледви то минуло, як мене перепудило якесь з'явище коло мене з боку. „Лїтаючий Голяндець“ воздушний! — крикнув я і показав на то з'явище, що подобало нїби на якогось страха; коло нас рушав ся цїлий бальон, в котрім я побачив так само сїрих людий, що також рушали ся. Майже рівночасно вхопив ся я руками драбинки зі шнурів, бо здавало ся, як би тамтой бальон обливав нас водою, як би викликував рух етеричного моря а наш бальон обкрутив ся знову і над нами почув ся знову лоскіт, як би щось пукало.

Тимчасом Реґенті вилїз по драбинцї до обруча і розглядав ся неспокійно доокола. — „То тїнь нашого бальона, котре заходяче сонце кидає коло нас!“ — крикнув він з цїлої сили на долину до мене. Я здоймив капелюх перед нашим сусїдом-страхом а він здоймив також і нїби подякував за поклін та щез, коли нас вітер пігнав дальше. Внаслїдок всїляких струй вітрових летїли ми викрутасами і підняли ся аж на 15.000 стіп понад містом Hayen. Ми не могли порозумівати ся з собою бесїдою, хоч і як ми кричали. Тут, де вже в безконечність, нема нїчого, голос несе ся. Я почув в ушах якийсь шум, якесь тиснене, котре ще й на другий день не уступало. Наша одіж покрила ся нїби дрібнесенькими пацьорками з леду. Для людий на земли сонце вже давно було зайшло; та й ми побачили незадовго червоне его проміне, що ще лиш понад контурами землї яснїло непрірваним каблуком.

(Дальше буде).

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житеписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Академічна, ч. 8.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

Поручає ся
торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

„TRIPLEX"
патентовані машини до шитя Вертгайма суть в уживаню цїсарского Дому.

Високо-раменна машина ножна
35 зр. 50 кр.
Цїни знижені.

WERTHEIMA машини до шитя
загально признана, знаменита, без гамору шиюча машина для домашного ужитку і промислу.

30 днїв проби 5-лїтна письменна ґваранция.

Кожда машина, котра би в часї проби не показала ся знаменитою, принимає ся на мій кошт назад.

Продаж без посередництва аґентів, тому цїна нивша о половину за найлїпші вироби.

Найновійшої системи патентовані
„Triplex“ Wertheima машини
Versandthaus Nähmaschinen
STRAUSS
Wien, IV. Margarethenstrasse 12 fd.
Прошу жадати цїнники і проби шитя.

$4\frac{3}{4}$ кільо кави
netto вільне від порта за послїпла тою або за присланем гроший. Під 43 ґваранциєю найлїпший товар.

Африк. Мока перлова . .	зр.	3·70
Сантос дуже добра . .	„	3·42
Сальвадор зелена найлїп.	„	4·35
Цейльон ясно-зел. найлїп.	„	6·10
Золота Ява жовта найлїп.	„	5·90
Перi кава знамен. сильна	„	5·55
Арабска Мока дд. аромат.	„	6·90

Цїнники і тарифа цлова даром.
ETTLINGER & Co., HAMBURG.

НАУКУ КРОЮ
і шитя убрань дамских
систематично проваджену, подають в рядї статїй **„MODY PARYSKIE"** найдешевше і найгарнїйше ілюстроване письмо для жінок.

Кожда з пань запізнавши ся з тими статями, буде могла без помочи кравчинї зробити для себе відповідну туалету.

„MODY PARYSKIE“ коштують квартально лиш 1 злр., піврічно 2 злр., річно 4 злр., а пренумерату належить присилати до Амінїстрациї **„Mód Paryskich“** у Львові ул. Личаківска ч. 27.

ГАЛИЦКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК
принимає вкладки на
КНИЖОЧКИ
і опроцентовує їх по
$4\frac{1}{2}$% на рік.
7

Старим і молодим
поручаю недавно видану і значно побільшену книжку радника мед. дра Мілера о
недугах тайних і нервових і радикальнім їх виліченю.
За надісланем **60 кр.** в марках листових, висилає вже оплачену посилку
CARL ROEBER, Braunschweig.

ЛИШ 1 злр. а. в.
квартально,
піврічно 2 злр., річно 4 злр., коштують **„MODY PARYSKIE"** найгарнїйше і найдешевше письмо для жінок, заосмотрене великими таблицями крою і гафтів, додатками повістий і нот і т. д.

„MODY PARYSKIE“ можна пренумерувати в Адмінїстрациї Львів **ул. Личаківска ч. 27** або в Агенциї дневників С. СОКОЛОВСКОГО Львів **Пасаж Гавсмана ч. 9.**

Числа оказові висилає ся на жадане безплатно.

Інсерати
(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“, і всїх инших часописий принимає виключно ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

„TYGODNIK ILLUSTROWANY“
розпочинає з 1899-им роком 10-ий рік істнованя і буде виходити дальше в значно збільшених розмірах так в части лїтератскій як і іллюстрацийній.

Почавши від 1-го сїчня 1899 року вістане розширений безплатний додаток повістевий „Tygodnika“, крім того **кождий пренумерант „Tygodnika“** окрім самого письма і дотеперішного додатку повістевого долучаного в аркушах — одержить
без нїякої доплати
анї за книжки анї за пересилку тих книжок
ЯКО ПРЕМІЮ
12 томів творів Сєнкевича (річно)
(один том що місяця).

Твори Сєнкевича вийдуть в новім стараннім виданю **виключно для пренумерантів** „Tygodnik-a illustrowan-ого“ і обіймуть **всї повісти, новелї і листи з подорожий,** коротко сказавши, цїлий доробок лїтератский знаменитого писателя. Кождий том тої „Бібліотеки Сєнкевича“ обіймати буде що найменше 10 аркушів друку на добрім папері і четким друком.

Пренумерату для Львова і цїлої Галичини принимає:
Головна Аґенция і Експедиция „Tygodnik-a illustrowan-ого“ у Львові
Пасаж Гавсмана ч. 9,
та всї книгарнї і контори письм.

Пренумерата „Tygodnik-a illustrowan-ого“ разом з додатками і премією виносить:

У Львові:		В Галичинї разом з пересилкою почтовою:	
Квартально	3 зр. 60 кр.	Квартально	3 зр. 75 кр.
Піврічно	7 „ 20 „	Піврічно	7 „ 50 „
Річно	14 „ 40 „	Річно	15 „

Числа оказові і проспекта даром висилає:
Головна Аґенция і Експедиция „Tygodnik-a“, Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).